

Szerkesztési iroda:
Nagybecskerek,
Zápolya-utca 1-ső szám,
hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.
Kiadóhivatal:
Pleitiz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizeté-
sek és a lap szétküldésére vo-
natkozó felajánlások intézendők.
Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felolós szerkesztő: Dr. Brájjer Lajos.

Előfizetési árak:
Egész évre ———— 24 kor.
Félévre ———— 12 .
Negyedévre ———— 6 .
Egy hóra ———— 2 .
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések
a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknál.

Megjelenik
vasár- és ünneppnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Nagybecskerek, 1907.

XXXVI. évfolyam. 34. szám.

Hétfő, február 11.

Gazdasági mozgalmak.

— február 11.

Az élet végre megtanított, vagy talán inkább azt mondhatjuk, hogy rákényszerített bennünket arra, hogy minél behatóbban foglalkozzunk az államélet olyan dolgaival, amelyek az ország anyagi erejének növeztetését célozzák.

Az anyagi erőgyűjtésre eddig, sajnos, nem igen gondoltunk s majdnem minden munkásságunk meddő politikai tusakban merült ki. Gazdasági életünk az öserőből táplálkozott s szinte önmagától haladt az utján, amelyet a természeti erő megformált.

Azonban a korszellem a gazdasági viszonyokat világszerte olyan átalakulásra kényszerítette, amelyek kétszeres anyagi erőt kívánnak. Azok az országok, amelyeknek anyagi ereje meg volt erre az átalakulásra, alig érezték ezt meg, Magyarország azonban, amely a meglévő erőből táplálkozott s az erőgyűjtésre nem gondolt, megcsapta a gazdasági válság szele.

Igy ébredtünk arra, hogy teljes erővel rá kell feküdnünk gazdasági életünk fejlesztésére minden irányban, amivel azután az anyagi erőgyűjtés is együtt jár.

Agrár állam lévén, természetesen, hogy főleg mezőgazdaságunk fejlesztését kell szemünk előtt tartanunk s ez irányban indultak meg a mozgalmak az országban mindenfelé.

Fölvilágosítás, gazdasági szervezkedés, a gazdák és a nép oktatása, irányítása, gazdálkodásunk helyes irányba terelése képezi ezeknek a mozgalmaknak az eszközeit, amelyek mindenesetre jók arra, hogy a visszaesést meggátolják s a gazdáknek szélesebb látókört nyújtsanak.

Ezeknek a mozgalmaknak egyik hullámvérését képezik azok az előadások is, amelyeket a torontálmezei gazdasági egyesület és az országos gazdasági egyesület most két napig tartottak itt Nagybecskereken.

Teljes elismeréssel kell eziránt adózni úgy az Omge-nek, mint a torontáli gazdasági egyesületnek, mert ezekre az előadásokra szükség volt. Ezt bizonyítja az előadásokon résztvevő bizgázdák rendkívüli nagy száma. Az előadásokból, amelyeket olyan kiváló szakférfiak tartottak, gazdáink sokat tanulhattak s bizonyára praktikus haszonnal is fognak járni.

Az előadások sikere körül kétségtelenül elismerés illeti dr. Pap Gézá, aki mint elnök nagy körültekintéssel vezette az előadásokat és Marton Andor gazd. egyleti tükárt, aki agilitásával közrehatott, hogy az előadások minél szélesebb körben érvényesültek. Természetesen, nem feledkezhetünk meg az előadókról sem, akiket voltaképpen elsősorban kellett volna említenünk. Az ő magas színvonalu kiváló szakelőadásaiak elsőrangúak voltak e nemben s bizonyára termékenyítő hatással lesznek a hallgatóságra.

Most adjuk itt a tegnapi záróelőadásokról szóló tudósításunkat:

A gazdasági előadások második napját ismét dr. Pap Géza egyesületi alelnök nyitotta meg reggel 9 órakor, rövid beszédben üdvözölte a jelenlevő nagyszámu közönséget.

A megnyitás után Ormándy János gazdasági akadémiai tanár tartott előadást a mezőgazdasági munkaerők alkalmazásáról fizetési szempontból. Az előadó behatóan foglalkozott a hiválóban fontos kérdéssel. Keresni és kutatni igyekezett a munkásbajok eredetét s azokat ő az igazságokban és a negyvenévi hivándorlásban véli fejtalálni. Hangzottatja, hogy habár ez nem is tűnik ma fel annyira az ipar, különösen a gyár-
ipar, de a kézműipar is erősbödik s szintén nagyszámu munkaerővel von el a mozgásgazdaságtól az ipartűző városok részére. A munkásság tödulását az iparos pályák felé könnyen tudja magának megmagyarázni azzal, hogy a boldogulás ezen a téren jelentékenyen könnyebb, mint a mezőgazdaságnál. Ajánlja tehát, hogy a gazdáközönség fokozatosan térjen át a kézimunkáról a gépmunkára. Foglalkozik végül még a mezőgazdasági kalkulációval, amelynek épen olyan pontosnak, előrelátónak és biztosnak kell lenni, mint a kereskedőé, vagy az iparosé.

Utána ifj. Sporzon Pál gazdasági akadémiai tanár tartott előadást ezen a címen: Ujdonságok a mezőgazdasági gépek között. A tanár új és tökéletes rendszerű vetési, aratási és egyéb fontos mezőgazdasági gépeket mutatott be nagy rajzok alapján, s világszerte, szakszerűen magyarázta azok kezelési módját, rendszerét, szerkezetét és célszerűségét.

Majd Grätz Ottó gazdasági akadémiai tanár beszélt a háziállatok tenyésztéséről jövedelmzési szempontból. Röviden foglalkozott a ló-és juhtenyésztéssel, majd részletesen rátért a szarvasmarhatenyésztésre. Magas nívón álló előadása főként abban csucsosodott ki, hogy a szarvasmarhatenyésztésnél nem annyira az állatok külső szépségére kell súlyt fektetni, mint inkább a termelési képesség fokozására és ennek szemléltetésére célszerű tejelesi és hizlalási módokat mutat be.

Végül Szilassy Zoltán országgyűlési képviselő, az O. M. G. E. tükára értekezett a szövetségekről. Fejtette a különböző gazdasági irányu szövetségek célját és hasznát, nagy, országos missziójukat. Elismerte, hogy az előadások a továbbiakban a Torontálvármegyében eddig is működött gazdasági hitelzövelkezettről s az újabb keletkezett mezőgazdasági egyesületekről s ama reményének ad kifejezést, hogy ezek nemcsak közvetlenül gazdasági uton, hanem társadalmilag is fogják a gazdáközönség érdekeit előbbre vinni.

Az előadások ezzel befejezést nyertek s a nagyszámban jelenvolt gazdák külön-külön is nagy éljenzéssel és tapsokkal tüntették ki az előadókat.

Végül még dr. Pap Géza elnök emelkedett szólásra s nagyhatásu, lelkes beszéddel rekesztette be az előadásokat. Ha visszapillantunk — ugymond — az elhangzott előadásokra, örömmel konstatalhatjuk, hogy a torontálvármegyei gazdasági egyesület kitűzött célját elérte s valóban

várakozáson feüli sikerrel számolhat be. Az elért fényes eredményért elsősorban a közreműködő tanár uraknak mond köszönetet előadásai magas nívója és igen tanulságos voltáért. Az előadásokkal egyrészt felkeltettük a gazdáközönség szunyadó figyelmét saját, eminens érdekei iránt, másrészt bennünket, gazdákat is intenzív működésre és munkálkodásra fog ösztökélni. Megköszönte a jelenvoltak érdeklődését és részvételét, majd röviden eseteli a torontálvármegyei gazdasági egyesület céljait és intencióit. Az egyesület nemcsak a nagybirtokosok érdekeit karolja fel, hanem kivétel nélkül az egész gazdáközönséget, nagybirtokosokat, középbirtokosokat és kisbirtokosokat együltívve. Egyformán támogat minden gazdát vállalási és nemzetiségi különbség nélkül s készséggel karolja fel bármelyik gazda érdekeit. Hogy ezt megtehesse és hivatását eredményesen töltse be, félre kell tennünk minden rokonszenvet és ellenszenvet, nem szabad tekintetbe vennünk a politikai nézeteltéréseket, hanem igaz szeretettel kell a gazdákgy iránt közremunkálkodnunk. Kétszereesen van erre szükségünk most, ezekben a gazdáközönségre nézve fölöttébb súlyos időkben, de reméli és meggyőződése, hogy a megye gazdáközönsége, mint most ez előadások alkalmával is, máster is, mindeütt és mindenben az összetartozást, az együltérzést és haladást fogja ápolni.

Az elnök záróbeszédét percekig tartó lelkes éljenzés követte és ezzel sz előadások végét értek.

Délben a kaszinóban társasébed volt, a melyen dr. Pap Géza a tanárokat, Szilassy Zoltán országgyűlési képviselő az elnökség képviselőjét, Pap Gézá, Marton Andor tükár a gazdákat, Poroszkay Béla Szilassy Zoltánt és Merton Andort, Ormándy tanár pedig Botka Bélát, Torontálvármegye főispánját köszöntötte fel.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) minden nap reggeli 1/2 órától kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken délitől 5 óráig délután; ugyanazon napokon este 1/2 órától 1/2 óráig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap déliben gőzfürdő. A kádfürdő egész nap nyitva marad.

A Torontálvármegyei Magyar Közművelődési Egyesület ingyenes olvasóhelyisége nyitva minden nap délután 5 órától este 10 óráig, vasár- és ünneppnapon délután 2 órától este 10 óráig.

Február 12. Megyei áll. vál. ülés.
Február 12. Központi választmány ülése.
Február 14. Megyei közgyűlés.
Február 16. Vadászok közgyűlése.
Február 17. A tisztviselő-egyesület közgyűlése a városháza nagytermében.

— Kinevezés. A vármegye főispánja Bielek Vilmost közig. fogalmazó gyakornokká nevezte ki.

— Főispáni ebéd. Botka Béla főispán vendégszerető házána ma délután 2 órakor ebéd volt, amelyre hivatalosak voltak a következők: Alföldy Ede járásbíró, Balási József főgimnáziumi igazgató, dr. Boross Dező kir. ügyész, Faur Kornél kir. főmérnök, Franz J. L. takarékpénztári igazgató, Filkovich Boldizsár tb. főjegyző, Hadfy Döme kir. közjegyző, Hausner Achilles cs. és kir. alezredes, Jankó Ágoston alispán, Jeszenszky Nándor ág. ev. lelkész, Knyaskó Lajos felsőkereskedelmi iskolai igazg.

Első Nagybecskereki Biograph-vállalat.

CLUB-KÁVÉHÁZ

Gimnázium- és Kinizsi-utca sarkán.

Ma és mindennap látható a Club-kávéház saját felszerelésű **BIOGRAPHJA** (mozgófénykép-vállalat) új műsorral és a legérdekesebb, nagy vonzerejű ujdonságokat és látványosságokat mutatja be. Számos bohózatot ujdonság, humorisztikus és színezett látványosságok. A többek között minden hétfőn és pénteken látható a Budapesten felvett káprázatos fényű **RÁKÓCZI-ÜNNEPELY**. Ezen hódoló felvonulás oly pazar kiállítású és megkapó, hogy ezen kép egymagában is megérdemli a legnagyobb megelégedést.

Kezdeté naponta este 9 órakor. Balépő-díj 40 fillér.
Vasár- és ünneppnap egy külön előadás 6 órai kezdettel.
Számos látogatást kér kiváló tisztelettel. Reber Ferenc, kávész.

119-30.3

gató, dr. Klein Mór főrabbi, László Lajos posta- és távirat-főnök, Lowieser Imre főszolgabíró, Lőrinczy Ignác m. kir. csendőrszázados, Magyar Pál pápai kamarás, plébános, Meška Ferenc cs. és kir. alezredes, dr. Mihálovics Ödön árvaszéki elnök, Neuschel Ferenc m. kir. honvédelezredes, Oidal Antal takarékp. igazgató, dr. Perisics Zoltán polgármester, dr. Plechl Szilárd m. főorvos, Poroszkay Béla m. főügyész, Steinitzer Géza takarékp. igazgató, Szalay József ev. ref. lelkes, Szathmáry Kálmán kir. jogügyi tanácsos, Sztraity György gör. kel. esperes, Tóth István kir. tan. pénzügyigazgató, dr. Várady Imre orsz. képviselő, dr. Vértesy Gyula kir. tanfelügyelő, dr. Vinczehidny Ernő m. főjegyző és Zsiross Lajos kuriai bíró, törvényszéki elnök.

— **A megyei állandó választmány ülése.** A megyei állandó választmány holnap délután fél 4 órakor ülést tart, amelyen a február 14-iki rendkívüli közgyűlés elé kerülő tárgyakat készíti elő.

— **Eljegyzés.** Kiss Sarolta nagybecskereki állami óvónőt, Kiss Sándor nyugalmazott kir. törvényszéki bírónak és nejeinek szül. Prohászka Rózsának leányát, 1907. évi február 10-én eljegyezte Okányi József állami tanító, a nagybecskereki állami elemi iskola tantestületének tagja.

— **Az ügyvédi kamarából.** A szegedi ügyvédi kamara közhírré teszi, hogy a kamara lajstromába felvételre: Galamb Géza Módos székhelyvel. Töröltettek: Serbán György Módos, a kamara területéről történt távozás, Petrovics Szvetozár Nagybecskerek, elhalálozás folytán. Petrovics Szvetozár elhunyt ügyvéd irodájára Vászits Endre nagybecskereki ügyvéd rendeltetett ki gondnokul.

— **Esküvő.** A nagybecskereki anyakönyvi hivatalban szombaton délután 6 órakor házasságra léptek Kaufmann Dezső szegedi fakereskedő és Guttmann Ilonka kisasszony, özv. Guttmann Jakabné szeretetreméltó leánya.

Ma délelőtt 10 órakor pedig Seehorsch József nagybecskereki adóügyi esküdtől örök hűséget Láng Gizella kisasszonynak.

— **Kitüntetett munkás.** Megirtuk, hogy Reitter Miklóst, Dékány János helybeli szabómester segédjét a kereskedelmi miniszter elismerő oklevéllel és 100 korona pénzzal jutalmazta részvételéért. Az oklevél és a jutalom átadása tegnap délelőtt folyt le a városháza nagytermében ünnepélyes keretben. Ez alkalommal megjelentek dr. Perisics Zoltán polgármester, mint az iparhatóság elnöke, lovag Weisz Izidor és Kühn János iparkamarai kültagok, Matanovich György iparhatósági biztos, az iparfelügyelő, az ipartestületi elöljáróság Seprős Valtér elnök vezetésével, nagyszámú iparos és munkás. A kitüntetett munkáshoz előbb dr. Perisics Zoltán polgármester intézett magyar nyelven szép beszédet, amelyben méltatta hosszú évi buzgó és szorgalmas munkálkodását. Utána lovag Weisz Izidor németül üdvözölte Reitter Miklóst s iparossegéd társait is arra buzdította, hogy kövessék Reitter példáját. Ezután a temesvári kereskedelmi és iparkamara nevében és megbízásából átadta az elismerő oklevelet és a jutalondíjat Reitternek a jelenlevők zajos éljenzése közben. Reitter meghatottan mondott köszönetet.

— **A jótékony nőegyesületből.** A jótékony nőegyesület választmánya folyó hó 9-én ülést tartott. A gyűlésen megjelentek Steinitzer Gézáé alelnök, özv. dr. Demkó Pálné, Hajdager Ödöné, Jemrics Istvánné, dr. Duches Józsefné, Maurer Gyuláné és Solymossy Lajosné választmányi tagok. A szegények között 272 koronát osztottak ki. A pénztárnok előterjesztette a folyó évi január hó 12-én tartott nőegyesületi estély bevételének és kiadásának részletes kimutatását, melyet annak idején e helyt már közöltünk. A jelentést örövendetes tudomásul vették s az estély anyagi és erkölcsi sikere körül buzgólkodó hölgyeknek és uraknak jegyzőkönyvi köszönetet szavaztak.

— **Köszönet.** A nagybecskereki közgazdasági bank 30 koronát adományozott a Torontálvármegyei Magyar Közművelődési Egyesületnek, amely adományért hálás köszönetet mond az egyesület igazgatóságának.

— **Az ipartestület közgyűlése.** A nagybecskereki ipartestület tegnap délután 2 órakor tartotta meg évi rendes közgyűlését a városháza nagytermében Seprős Valtér elnöklete mellett. Az 1906. évi beszámoló-jelentés és a zárszámadások elfogadása után a közgyűlés egyhangulag megválasztja az új elöljáróságot, amelynek tagjai a következők: Elnök: Seprős Valtér. Alelnök: I. Nasztics Jován, II. Homa Kálmán. Elöljárók, rendes tagok: Czvejanov Toma, Frank Vince, Engel Ádám, Czvetkov Mita, Eckstein Samu,

Bence Miksa, Kiszinszki Péter, Guttmann Mór, Albrecht Sztaniszló Lajos, Stefanovits Aca, Korényi László, Boics János, Vukov Jęfta, Tóth Ferenc, Schaller János, Kugler Sándor, Bogdánov Vása, Weiserschan Péter, Walik István, Kovács Ödön. Póttagok: Frank Jakab, Nagy Áron, Ikits Dusan, Relyics Nikola. Számvizsgálók: Miuczin György, Lukinich Miklós, Mezey Lajos. Ügyész: dr. Várady Imre. Az új elöljáróság beterjeszti az 1907. évi költségvetést, amelyet a közgyűlés elfogad. Streitman Antal gimn. tanár indítványára a közgyűlés Podvinetz Lajos bécsi műlakatos, Nagybecskerek város szülöttjét azon nemes és hazafias elhatározása alkalmából, hogy a Kiss Ernő-szobor vasrácsozatát díjtalanul végezte el; a nagybecskereki ipartestület disztagjává választotta meg. Streitman Antal tanárnak pedig az iparosok érdekében kifejtett működéséért jegyzőkönyvi köszönetet szavaz. Hosszabb vita után a közgyűlés Marschall János egyesületi jegyzőnek 200 korona és Schimalla János egyesületi szolgának 100 korona renumerációt szavazott meg. Végül Tóth Ferenc lelkes beszéd kíséretében buzdította iparostársait a társadalmi tömörülésre.

— **A nagybecskereki keresztény nőegylet és két kereszt mértékletességi egylet népjóléti tevékenységét a Melegedő mellett most kibővítette azzal, hogy szegény betegek ápolására egy tanult ápolónőt hozatott Nagybecskerekre. Az ápolónő Bodon Zsuzsanna, éveken át Budapesten a klinikán is működött. Aki úgy itt Nagybecskerekben, mint a vidéken igénybe akarja venni szolgálatát, az forduljon Szalay Józsefhez Nagybecskerekben, vagy egyenesen Bodon Zsuzsannához a „Melegedőbe”.**

— **Milyen időt várhatunk.** Meteor írja legújabbán: Február 8-án Jupiter felszálló pályacsomójában állt. Földünk légkörét azonban sem közvetlenül, sem közvetve a hold utján nem befolyásolta, így e részről nem volt várható nagyobb változás. 9-én Vénusz került együttállásba a Holddal és pedig fődéssel, ami ismét enyhületet jelentene számunkra, de ezen befolyás sem lévén erős, inkább csak segítségére van a 10-iki csapadékos jellegű csomópontnak, a midőn holdunk földközébe kerül. E csapadék legvalószínűbben eső alakban jelentkezik, amely a 14-iki hideg jellegű csomópont befolyása alatt újra havazásba mehet át, ahol azonban sem az eső, sem a havazás mennyisége közelebből meg nem határozható, mivel ez a napfoltok viselkedésétől, vagyis a Napon előjöhethető erőhatásoktól függ. Hideg jellegű csomópont a 22-iki, a midőn ismét Jupiter gyakorol Holdunk utján befolyást légkörünkre, amelynek a legutóbbi időben gyakorolt befolyásai igen erősek voltak, amely onnan származhatott, hogy mind ő, mind pedig Holdunk az ekliptika síkjába kerültek. Februárius havának csomópontjai közül a 10-iki csapadékos, a 14. és 22. ismét hideg jellegű, amely két csomópont és időközbe, ha a Napon végbe menő erőhatásoktól támogatva lesz, úgy még egy eléggé érezhető utótelet hoz számunkra, ellenkező esetben csak kellemetlen változatos időt.

— **Elítelt kivándorlási ügynök.** Mint Nagy-kikindáról jelentik, az amerikai kivándorlás egyik veszedelmes ügynökét tette most hűvösre a rendőrkapitányság Raczkov Misa kikindai lakos személyében. Raczkov valóságos kivándorlási irodát tartott fenn a Karresch és Stotzky brémai cég részére és rövid idő alatt 57 embert csábított a kivándorlásra, kiknek az utlevelüket is megszerzte. Ezek közül 42-en ki is mentek már Amerikába. A kikindai rendőrség végre rátehetette a kezét és 2 hónapi fogház mint fő, valamint egy havi fogházra átváltoztatható 500 kor. mellékbüntetésre ítélte.

Mulatság.

Farsangi naptár.

Február 11. A Polgári dalegyet mulatsága az Ellmer-féle vendéglőben.
 „ 12. Filharmonikus-estély a kaszinóban.
 „ 14. A szerb egyházi dalárda táncestélye.
 „ 23. Vasutasok bójti mulatsága a Lloydban.

— **A felsőkereskedelmi iskola hangverseny-estélye.** Közel ezernyi ember tolongott szombaton este a Lloyd-egyesület tágas termeiben a felsőkereskedelmi iskola hangversenyén. A haldokló farsang utolsó napjaiban a nagybecskereki közönségnek utóljára még egy olyan éjszakában volt része, amely fesztelenség és jókedv tekintetében szinte páratlan dimenziókat öltött. Az est utánozhatatlan vonzerejét főleg és természetesen az a temérdek fiatal leány és fiatal ember képezte, akiknek javarésze talán ezen az estén lejtett először végig a sima parketten, akik ifjuságuk minden üdőségét, szingazdag pompáját diadalmasan

vitték be a fényes termekbe s akiknek láttára a negyvenen felülieknek bizony el kellett sóhajtanok: „Ifjuságom, jőjj vissza egy szóra!” ...

Gratulálni lehet az intézetnek, amely ilyen fényes erkölcsi és anyagi sikert ért el, valamint gratulálni lehet a városnak is, amelynek ilyen intézete van. A hangverseny 1/9 órakor kezdődött, amikor megérkezett az est védnökője dr. Várady Imréné urnő, a város országgyűlési képviselőjének neje. Először Szilágyi Rózsika k. a lépett a dobogóra és igen ügyesen, nagy élénkséggel adott elő egy víg monológot. Egy másik dilettáns művészkiasszony, Thury Micike pedig bájos közvetlenséggel adta elő Schröder Béla „Egy kis leány keservei” című jóízű, humoros költeményét. Az egyes zeneszámok is élénk feltűnést keltenek, különösen Kokits Egon zongorajátéka, aki temperamentumosan, kiváló technikai készséggel adta elő zeneszámait. Mellette Götter János, Láng Károly, Machalek Dezső és Wild Hugó tündették ki magukat mélyen átértzett hegedűjátékaikkal. A zeneszámok precíz előadásáért elsősorban Kokits János ügyvéd érdemel elismerést, amennyiben ő szervezte, tanította be és vezette az egész orchestert. A rendezőség köszönetet mond a Lloyd-társulatnak a díjtalanul átengedett teremért, Kovács József bérlőnek az ingylen adott világitásért és végül Mocsányi Richárdnak is, aki mint háznagy segítette a rendezőséget munkálkodásában. A rendezőség Perli Mihály és Dunai László tanárok vezetésével mindent elkövetett, hogy a közönség jól érezze magát. Hogy mennyire sikerült ez a szándékuk, bizonyítja az a körülmény is, hogy reggel 1/8 órakor huzták el a cigányok az utolsó csárdást.

— **Műkedvelői előadás Szerbitében.** Két napon sikerült műkedvelői előadás volt tegnap Szerbitében. Az ottani műkedvelők előadták Murainak „Huszárszerzem” című vígjátékát, amely nagy tetszést keltett s az előadókat ügyes játékukért zajos tapsal jutalmazták.

ESKÜDTSZÉK.

§ **Utonálló legények.** Az esküdtszék még szombaton este hozta meg ítéletét Buzár Neda, Milovanov Arkadia és Jovicsin Zsivavándai lakosok ügyében, akik tudvalevőleg éjnek idején megtámadták Kracsun Számfir csebzai lakost s tőle egy kődmont, meg egy szűrt raboltak el. Az esküdték csak Buzár Nédát mondogta ki bűnösnek s ezért a törvényszék 5 havi börtönrre ítélte el. Milovanov Arkadiát és Jovicsin Zsivát felmentették. Az ítélet jogerős.

TÁVIRATOK.

A király Budapesten.

Budapest, február 11. (A „Torontál” ered. táv.) Mint Bécsből jelentik, a király február végén, ha csak valami közbe nem jön, ismét Budapestre utazik. A magyar fővárosban való tartózkodásának tartamát még nem állapították meg.

Új református főgondnok.

Budapest, február 11. (A „Torontál” eredeti távirata.) A dunamelléki ev. ref. egyházkerület mai közgyűlésén néhai Hegedüs Sándor, az egyházkerület volt főgondnoka helyébe egyhangulag Kovácsy Sándor nyug. miniszteri tanácsost választották meg főgondnoknak.

Az angol királyi pár utja.

Budapest, február 11. (A „Torontál” ered. távirata.) Mint Londonból sürgönyzik, az angol királyi pár tegnap Párisból visszaérkezett.

Az orosz események.

Budapest, február 11. (A „Torontál” eredeti táv.) Szentpétervárról táviratozzák: Itt tegnap a munkáspárt, a szocialista néppárt és szocialista forradalmárok, szóval a szociáldemokrata párt három frakciója választási szövetséget kötött, amely szerint közös jelölteket állítanak a pétérvári kerületekben s győzelem esetén a hat mandátumot következőleg osztják fel: a szociáldemokraták 2, a szocialista forradalmárok és a szocialista néppárt 1-1, a munkás-

párt ped
keltebb
határozv
letében.
erős pá
szocialis
(alkotmá
Bud
eredeti
A duma
férfiak
hez köz
rint már
többség
kormány
a követ
(alkotmá
14 okto
jobbpart

Budap

távirata.)

állapotába

javulás ta

Budap

távirata.)

szövetkeze

ezer kor

szikkasztot

Budap

távirata.)

ban levő

mult éjje

amely j del

vesztotta.

A k

Buz

Tiszavide

Pestvidé

Bánsági

Bácska.

Szerbiai

Eg

Rozs

Arpa

Köles

Zab

Tengeri

Repe

Budap

Lloyd-tér

zárlatkor

Buza (ap

Buza (os

Rozs (ap

Zab (ap

Tengeri

A na

Az O

álló nagy

délután te

rendes év

érdeklődés

Az ig

ismertető

fejlődésén

buzgó inté

telenül or

vezérigazg

A jele

Tek

Az 19

rozatok a

kereskedel

szerecsén

latunk rész

felemelését

mennyiben

értékü, 190

párt pedig 2 mandátumot kap. A mérsékelt szocialista frakciók el vannak határozva, hogy a város ama három kerületében, amelyben a reakcionáriusoknak erős pártjuk van, nem is állítanak fel szocialista jelöltet, hanem a kadettek (alkotmányos demokraták) fognak szavazni.

Budapest, február 11. (A „Torontál” eredeti távirata.) Szentpétervárról jelentik: A duma-választásokat megelőző választóférfiak választása most már a befejezéshez közeledik. Az eddigi jelentések szerint már az ellenzéki pártok most is nagy többségben vannak. Eddig tizenkilenc kormányzóságban folytak le a választások a következő eredménnyel: 175 kadét (alkotmányos demokrata), 73 progressista, 14 oktobrista, 78 szocialdemokrata, 40 jobbpárti, 5 mérsékelt és 13 pártönkivüli.

Lueger állapota.

Budapest, február 11. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Bécsből sürgönyzik, Lueger állapotában tegnap javulás állott be, de hogy a javulás tartós marad e, az kérdéses.

Megszökött szikkasztó.

Budapest, február 11. (A „Torontál” eredeti távirata.) A magyar közgazdasági bank mint szövetkezet pénztárosa, Bárkány S. Sándor 40 ezer korona elszikkasztása után megszökött. A szikkasztót nyomozzák.

Nagy tűz.

Budapest, február 11. (A „Torontál” eredeti távirata.) Pozsonyból táviratozzák: Az Angerauban levő Lewy James-fele hajtósziygyárban a múlt éjjel eddig ismeretlen okokból tűz támadt, amely délig tartott s a gyárat teljesen elhamvasztotta. A kár félmillió korona.

Budapesti gabonatózsdé.

Budapest, 1907. február 11.
A készáruüzlet hivatalos árjegyzése.

Buza	Kilóg	100 kilogr. ára		Kilóg	100 kilogr. ára	
		kor.-tól	kor.-ig		kor.-tól	kor.-ig
Tiszavidéki	75	—	—	79	14.85	15.25
Pestvidéki	74	—	—	78	14.45	14.80
Bánási	75	14.	14.25	79	—	—
Bácskai	75	14.10	14.40	78	14.75	15.05
Szerbiai	76	—	—	79	—	—
Egyéb gabonafajták				100 kilogr. ára		
Rozs	elsőrendű	—	—	12.90	13.10	13.30
„	középmínőségű	—	—	12.75	13.00	13.20
Árpa	takarmányárú f. r.	—	—	12.90	13.20	—
„	másodrendű	—	—	—	—	—
Köles	elsőrendű	—	—	16.90	15.40	—
Zab	középmínőségű	—	—	—	—	—
Tengeri	belföldi új	—	—	9.95	10.25	—
„	román vagy bolgár	—	—	—	—	—
„	cinqnantin	—	—	—	—	—
Repece	káposzta	—	—	—	—	—

Határidő-üzlet.

Budapest, február 11. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) A mai tőzsdén déli zárlatok a következő árakat jegyezték:
Buza (áprilisra 1907.) . . . 15.10—
Buza (okt. 1907.) . . . 15.72—
Rozs (áprilisra 1907.) . . . 13.60—
Zab (áprilisra 1907.) . . . 15.12—
Tengeri (májusra 1907.) . . . 10.50—

Közgazdaság

A nagybecskereki takarékpénztár közgyűlése.

Az Oldal Antal vezérigazgató vezetése alatt álló nagybecskereki takarékpénztár szombaton délután tartotta dr. Kiss János elnöklésével rendes évi közgyűlést a részvényesek élénk érdeklődése mellett.

Az igazgatóság évi jelentése, amelyet alább ismertetünk, hü képét adja a takarékpénztár erős fejlődésének, amely az igazgatóság körültekintő buzgó intézésének köszönhető s amelyben kétségtelenül oroszlanrésze van a takarékpénztár kiváló vezérigazgatójának, Oldal Antalnak.

A jelentés egész terjedelmében így hangzik: *Tekintetes közgyűlés!*

Az 1906. évi rendes közgyűlésen hozott határozatok a nagybecskereki kir. törvényszék mint kereskedelmi bíróság által jóváhagyván, van szerencsénk tiszteltteljesen jelenteni, hogy társulatunk részvénytőkéjének 500.000 koronára való felemelését a lefolyt évben végrehajtottuk, a mennyiben 500 drb 100 frt = 200 korona névértékű, 1907. január 1-étől kezdve osztalékra

igénnyel bíró részvényt 360 kor. elővételi áron kibocsájtottunk és a részvényesek által át nem vett néhány darabot magasabb áron szabad kézből eladtuk.

Miután ezen mivelet a részvénytőkére történt 100.000 korona és a tartalékalapra teljesített 81.370 korona befizetés által befejezt nyert, a tavalyi közgyűlésen elhatározott alapszabálymódosítás a kereskedelmi cégjegyzékben bejegyzendő lesz.

Intézetünk üzlete a lefolyt évben örvéndesen fejlődött.

Ehhez a városunkban, fájdalom, lejtőre jutott üzleti forgalom és ipari tevékenység nem járult hozzá s inkább a fölbirtokok nem szünetelt parcellázása és azon körülmény, hogy a gabonaműveknek az utolsó bőséges termés után bekövetkezett árhanatlása gazdaságunkat az eladástól visszatartotta, idéztek elő jelentékenyebb pénzügyi szükségletet, melynek fedezete végett intézetünk is nagyobb mértékben vételtett igénybe.

Dacára a pénzpiacra az ősz folyamán jelentkezett feszültségnek, a kezelésünkre bízott tőkének, melyek 1905. december 31-én 6.390.373 koronára, 1906. december 31-én 7.105.740 koronára rugtak, tehát 715.367 koronával emelkedtek, mobilis elhelyezésénél fogva abban a helyzetben voltunk, hogy ezen fokozott igényeket is méltányos feltételek mellett kielégítsük.

Az üzletmenet élelkségéről tanuskodik az elért összeforgalom, mely 1905-ben 60.049.794 kor., 1906-ban 65.389.127 kor., tavaly tehát 5.339.332 koronával nagyobb volt mint 1905-ben, ugyasziúten a pénzüri forgalom, mely az 1905. évi 36.288.156 koronáról 1906-ban 38.102.370 koronára s így 1.814.214 koronára emelkedett.

A gyümölcsöző betétek állománya szintén jelentékenyen növekedett, amennyiben 1905. végén 2.125.194 kor., 1906. végén 2.457.460 kor., most tehát 332.265 koronával nagyobb, mint az előző év záratakor, jól lehet a befizetések az új részvényekre túlnyomó részben a nálunk elhelyezett betétekből teljesítettek.

Váltószámítolási üzletünk hasonlóképen nagyobb terjedelmet öltött, miután a hitelkeresők sok esetben a csakis súlyosabb feltételek mellett szereshető törlesztéses kölcsönök felvételét mellőzve, ideiglenes váltókölcsönökkel fedezték szükségletüket.

Ennek folytán tárcánk, mely 1905. végén 2.846.983 kor. állományt tüntetett fel, 1906. végéig 3.131.175 koronára, vagyis 284.191 koronával emelkedett.

Visszszámítás után továbbitva volt 1905. végén 795.079 kor., 1906. végén 864.708 kor., hitelünk igénybevétele címén tehát 69.629 koronával nagyobb volt.

Jelzálogkölcsönüzletünkben a záloglevegőpiaci helyzete némi tartózkodást követelt a kölcsönök engedélyezésénél, amennyiben ezek átruházására nem nyílt kedvező kilátás.

Miután a lefolyt évben 14 tételben 359.240 kor. együttes összegű kölcsönt folyósítottunk, elevenben visszafolyt 136.113 kor., az emelkedés mégis 223.126 kor., melylyel az 1905. évi 2.372.531 kor., 1906. dec. 31-én 2.595.658 kor. állományról zárul.

Ebből átruházva volt 1905. december 31-én 1.931.397 kor., 1906. december 31-én 2.187.153 kor., tehát 255.756 koronával nagyobb részösszeg, minek folytán a tárcánkban megmaradt kölcsönök az 1905. végén kimutatott 441.133 koronáról az 1906. végén kimutatott 408.504 koronára, vagyis 32.629 koronával apadt.

Értékpapírjaink állományát a múlt évben 329.104 kor.-ról vásárlások által 453.209 koronára növeltük. Az ezekben bekövetkezett árfolyamcsökkenés pótlására az e célra rendelt alpból 1781 koronát irtunk le.

Alapszabályszerűen fedezett folyószámlai künlevőségeink a tavalyi 38.377 koronáról 1906. végéig 78.373 koronára, vagyis 39.995 koronával emelkedtek.

Az összes üzletágakban elért forgalom az Önök előtt fekvő zárszámadás szerint, a leltár értékéből és a kétes követelésekből leirt 9934 korona leszámítása és a tavalyról előirt 1158 korona már megadóztatott nyeresém hozzáadása után 62.759 kor. tiszta nyereséget eredményezett.

Méltóztassanak, kérjük az 1906. évi december hó 31-én készült leltár alapján felállított mérleget, mely a felügyelő-bizottság által megvizsgáltatott és szabályszerűen közbírré volt téve, a felügyelő-bizottság jelentésének meghallgatása után helyesnek elfogadni és ennek folyományaként egy a felügyelő-bizottságnak, valamint nekünk, a lefolyt esztendőben kifejtett működésre vonatkozólag a felmentvényt megadni.

A rendelkezésre álló nyereség felhasználását illetőleg, a felügyelő-bizottsággal egyetértőleg, bátrak vagyunk javasolni, hogy a tisztelt közgyűlés határozatilag elrendelje, hogy: 6160 kor. az alapszabály értelmében már nem dotálendő tartalékalaphoz, 1000 kor. az intézeti ház értékcsökkentésére létesített alaphoz, 1352 kor. a tisztviselők nyugdíjalapjához csatoltassék, 46.000 kor. az osztalékra igénynyel bíró régi 2000 drb 200—200 kor. névértékű részvény 34. sz. szelvényének 23—23 koronával való beváltása mel-

lett 11 1/2% osztalékképpen a részvényeseknek folyó hó 12-től kezdve kifizetessék, 7392 kor. 12% os nyeresémrész címén az igazgatóság kezéhez kiutalványoztassék és a mindezek után jelentkező 854 kor. a folyó év javára előírassék.

Legyen szabad e helyütt megjegyeznünk, hogy a napirend 2—4. pontjai tekintetében csakis a régi részvények, a többire nézve valamennyi részvény után gyakorolható a szavazati jog.

Részvényeseink 1897. február hó 1-én tartott XXV. évi rendes közgyűlésén elhatározottat egy tisztviselői nyugdíjalap létesítése.

Ezen alap részint az annak gyarapítására megszavazott összegekből, részint a tisztviselők hozzájárulásából és saját kamataiból a most javasolt ellátással együtt 26.500 koronára szaporodott fel. Tekintve, hogy mint említettük, tisztviselőink a nyugdíjalapba 1897. óta jelentékeny összegeket fizettek be, méltányosnak tartjuk, hogy nyugdíjigényük szabályoztassék, mi végből van szerencsénk az általunk kidolgozott nyugdíjszabályzat-tervezetet, melynek elkészítésénél egy részvényeseink valamint tisztviselőink érdekeit kellő figyelemmel részesítettük, oly kérelemmel bemutatni, hogy azt határozatilag megállapítani méltóztassanak.

Az alulirt igazgatóság az 1902. évi rendes közgyűlésén 5 évre megválasztatván, működési időtartama a mai napon véget ér.

Szívvel köszönetet mondunk tisztelt részvényeseinknek az irányunkban mindenkor tanúsított bizalomért és kérjük, hogy az igazgatóságot, melyből lelkiismeretesen teljesített kötelességünk tudatával és intézetünk további fokozatos fejlődésébe velet erős hitünkkel válnunk meg, 4 igazgatósági tagnak választás által újra megalakítani sziveskedjenek.

Választmányunkból sorrend szerint kilépnek Hubert Manó, Matsits Milán, Popovics Péci Szilárd, Schlesinger Jakab, Strasser Jakab és Deutsch Emil urak, kiknek helyei, valamint a tavaly őszinte fájdalomunkra elhalálozott Wolfinger Viktor uré, kinek emlékét velünk együtt bizonyára Önök is kegyelettel fogják megőrizni, 6 választmányi tagnak 3 évre és egynek 2 évre való választása által betöltendő.

A jelentést a közgyűlés egyhangu helyesléssel elfogadta, s a fölmentvényt minden irányban megadta.

Elfogadta a közgyűlés az intézet tisztviselőinek nyugdíjszabályzatát is. Dr. Pollák Győző indítványt tett, hogy a napbiztosok jelenléti díja 8 koronában állapíttassék meg. Miután azonban az indítvány nem volt a tárgysorozatba kitézve, a közgyűlés nem határozhatott fölötte, azonban az elnökeg figyelmébe ajánlotta.

Dr. Végh Lajos köszönetet mond a közgyűlés elnökének, amire Kiss János elnök viszont a közgyűlés köszönetét tolmácsolja Oldal Antal vezérigazgatónak, valamint az igazgatóságnak és az intézet tisztikarának buzgó és eredményes működésükért.

Ezután megejtették a választásokat. Beválasztották az igazgatóságba: dr. Brájjer Lajost, Lucsics Miklóst, Oldal Antalt és dr. Végh Lajost.

A választmányba: Hubert Manót, Mateits Milánt, Popovits Péci Szilárdot, Schlesinger Jakabot, Strasser Jakabot, Deutsch Gyulát, Wolfinger Izidort.

Takarékpénztári közgyűlések.

- Február 14. A „Lázárföldi takarékn., hitel- és előlegezési szövetkezet” közgyűlése.
- Február 14. A „Kis-zombori segélyegylet és hitelszövetkezet” közgyűlése.
- Február 16. Az „Ittebei takarékpénztár részvénytársaság” közgyűlése.
- Február 17. A „Nagyteremai takarékpénztár” közgyűlése.
- Február 17. Az „Antalfalvai előlegezési és hitelegylet mint szövetkezet” közgyűlése.
- Február 24. A „B.-komlói takarékpénztár” közgyűlése.
- Február 24. A „Beodra-karlovai takarékn. és előleg-szövetkezet” közgyűlése.
- Február 24. A „Beodra-karlovai önszegélyző szövetkezet” közgyűlése.
- Február 24. A „Jarkováci népbank részvénytársaság” közgyűlése.
- Február 24. Az „Antalfalvai előlegezési és hitelegylet mint szövetkezet” közgyűlése.
- Március 7. Az „Eleméri takarékn., előleg- és hitelszövetkezet” közgyűlése.

Dr. Brájjer Lajos távollétében a szerkesztésért felelős Somfai János.

Nyiltér.*)

Minden külön értesítés helyett:
GUTTMANN ILONA
és
KAUFMANN DEZSÓ
a hó 10-én házasságra léptek.

(187—1.1)

*) Az e rovai alatt közzétett nem vállal felelősséget a szerk.

ÚJ BANK - FRISS SZERENCSE!

Épen 13 korona egy nyolcad
ergo 13 forint egy negyed

Huzás
február 12., **13** és 14-én

Kapható
LEDERER JÓZSEF
bank- és bizományi üzletében NAGYBECSKEREK,
a szerb egyházközség palotájában.
Telefon 209. Telefon 209.

osztály-sorsjegy

● ● Tüdő- és gégebetegeknél, ● ●
asthmásoknak.

Aki tüdő és gégefő betegségét, legyen az bármily makacs, aki asthmában szenved bármilyen hosszú idő óta s ha betegsége gyógyíthatatlannak is tűnik már, aki e betegségtől egyszer s mindenkorra szabadulni akar, az forduljon **Wolffsky A. oéghoz, Berlin N., Weissenburgerstrasse 79.** — Ezernyi ezer köszönőlevél garantálja a kúra gyógyhatását. — Tájékoztató ingyen. 144—105

Egy elegáns két szobás garçon lakás
a Gimnázium-utcában és egy
= két szobás =
udvari lakás
az Eötvös-utcában
május hó 1-től fogva kiadó.
179-33
Dr. Pollák Győző.

Torontálerzsébetlak község előljárósága.

166. szám. 1907.

185—2.1

Árverési hirdetmény.

Torontálerzsébetlak község képviselő-testületének 1. kgy. 1907. számú határozata értelmében, az ezen község tulajdonát képező u. n. „Szaracsicza-Greda” nevű, 352. kat. holdat tevő ármentesítetlen s részint halászat, részint legeltetésre alkalmas területet a folyó évi március hó 1-től számított 1 (egy, esetleg 3 (három) évi időtartamra, nyilvános árverésen haszonbérbe adjuk.

Az árverést Torontálerzsébetlak község-háza tanácstermében a *f. évi február hó 24-én d. e. 9 órai* kezdettel tartjuk meg.

Erről az árverési szándékozókat azzal értesítjük, hogy a részletes árverési feltételekről alulírott község előljáróságánál a hivatalos órák alatt tudomást szerezhetnek.

Torontálerzsébetlak, 1907. évi február hó 8-án. *Községi előljáróság.*

722. tükvi szám. 1907.

153—1.1

Árverési hirdetmény.

A törökbecsei kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Szvircev Velinka, mint kiskoru Szvircev Szojka, Deszanka, Velinka és Velykó t. t. gyámja, aracsi lakos végrehajthatónak id. Lality Luka aracsi lakos végrehajtást szenvedő elleni 2000 korona és járuléka iránti végrehajtási ügyében a területén fekvő, az aracsi 627. sz. tjkvben A. I. 1. sorsz. 723. hrsz. 632 ö. i. szám alatt fevett ház és 120 négyszögöl beltelek 800 korona kikialtási árban 1907. évi március hó 13-ik (tizenhárom) napjának d. u. 3 órájkor Aracs községében árverés alá fognak bocsátani és a kikialtási áron aul is el fognak adatni.

Megjegyezve, hogy az árverés napjától fogva az überlandialis (maradvány

földek után járó váltásiartozás a vevőt fogja terhelni.

Venni szándékozókat tartoznak a kikialtási ár 10% át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. c. 42. §-ában jelzett arfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én kelt 3333. sz. igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában jelölt óvadékképesnek nyilvánított értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy neki a bíróságnál előlegesen elhelyezett bánatpénzről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Vevő köteles a vételárt két egyenlő részletben és pedig az elsőt az árverés jogerőre emelkedése után 15 nap, a másodikat 30 nap alatt, mindig az árverés napjától számított 5% kamattal együtt a törökbecsei m. kir. adóhivatal, mint bírói letéti pénztárnál szabályszerű letéti kérvény kapcsán lefizetni s a vételár után járó kincstári illetéket viselni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíthatni.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt ezen kir. járásbíró hatóság irattárában és Aracs község-házánál megtekinthetők.

Törökbecse, 1907. évi január hó 30-án.

Kopasz, kir. járásbíró.

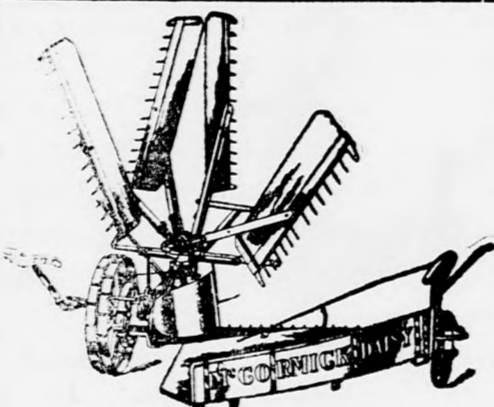
4 utcai szoba.

konyha, éléskamra és mellékhelyiségekből álló

elegáns lakás

2 bejárattal, május 1-től kiadó.

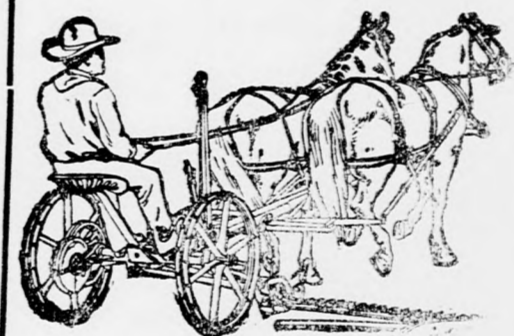
Bővebbet a Korona gyógyszerárban. 181-21

Marokrakó aratógép.

Aratógépek

Minden hangzatos öndicsérő hirdetéssel szemben beszélnek a tények.

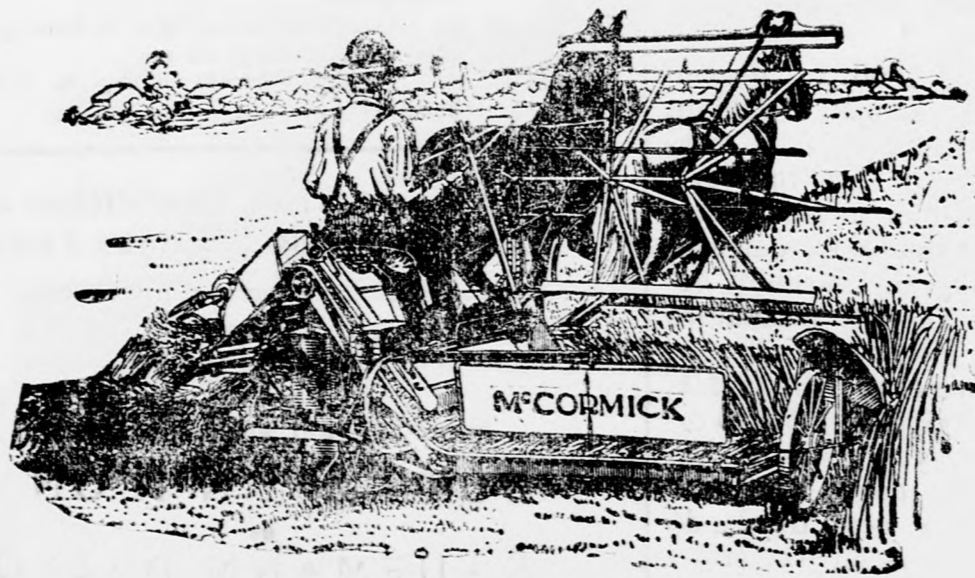
Fűkaszó.

Az 1906. évi aratás kimutatta, mely aratógépek felelnek meg s így minden gazda közvetlenül gazdatársánál szerezzé be információit.

Mc. Cormick Harvesting Machine Company

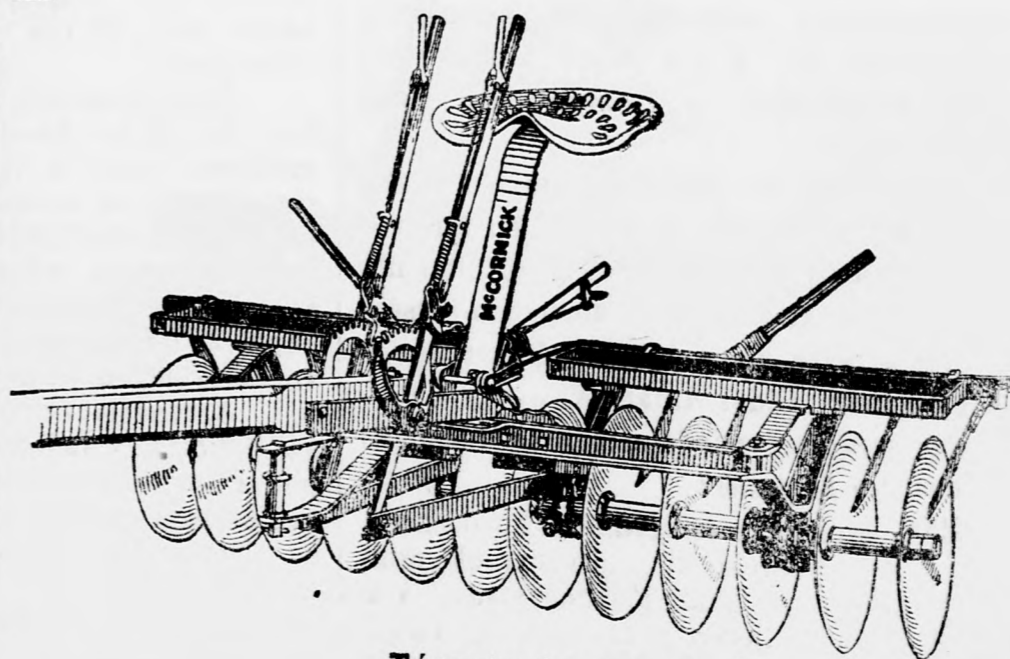
VEZÉRKÉPVISELŐI:

Nagybecskereki gépgyár vas- és fémöntőde **Braun és Prandell.**

92-12.4

Kéveköti aratógép.

Tárças borona.